

4 ÚSPĚŠNOST ŽÁKŮ PODLE JEDNOTLIVÝCH TESTOVANÝCH TÉMAT

Tato kapitola přináší bližší pohled na úspěšnost žáků České republiky a dalších vybraných evropských zemí – Slovenska, Chorvatska, Polska, Německa a Slovinska – v testu počítačové a informační gramotnosti. Představí vybrané úlohy reprezentující různé aspekty počítačové a informační gramotnosti a poukáže na silné a slabé stránky žáků osmých ročníků, kteří se testování ICILS v roce 2013 zúčastnili.

Test počítačové a informační gramotnosti, který v rámci šetření ICILS 2013 vypracovávali žáci všech zúčastněných zemí, obsahoval celou řadu úloh uspořádaných do 4 testových modulů. Jednotlivé úlohy se lišily jednak svým tematickým zaměřením a jednak svou obtížností. Šetření ICILS 2013 pokrývalo celkem sedm hlavních témat, tzv. aspektů počítačové a informační gramotnosti. Z hlediska obtížnosti pak byly definovány čtyři tzv. dovednostní úrovně, které umožnily klasifikovat jednotlivé úlohy z testu a také jednotlivé žáky na základě jejich bodového výsledku v testu³¹. Kromě několika kratších úloh obsahoval každý modul jeden tzv. velký úkol, jehož cílem bylo vytvoření informačního produktu.

INFORMAČNÍ BOX 4.1 PŘEHLED VYBRANÝCH CHARAKTERISTIK

4 testové moduly	4 velké úkoly	7 aspektů počítačové a informační gramotnosti	4 dovednostní úrovně	6 srovnávaných zemí
Sportovní kroužek	Tvorba plakátu	Používání počítačů jako takové	První (nejnižší)	Chorvatsko
Školní výlet	Tvorba informačního letáku	Získávání a posuzování informací	Druhá	Česká republika
Dýchání	Tvorba prezentace	Zacházení s informacemi	Třetí	Německo
Soutěž kapel	Tvorba webové stránky	Bezpečné používání informací	Čtvrtá (nejvyšší)	Polsko
		Přetváření informací		Slovensko
		Vytváření informací		Slovinsko
		Sdílení informací		

Používání počítačů

Aby mohl jedinec ovládat počítačové a komunikační technologie, je třeba, aby měl jisté povědomí o principu jejich fungování. Úroveň obecných znalostí vlastností a funkcí počítačů a počítačových softwarů proto byla v rámci šetření ICILS mapována několika krátkými úlohami (zaměřenými na příkazy, které jsou univerzální pro různá softwarová prostředí) reprezentujícími aspekt Používání počítačů.

Bližší pohled na výsledky žáků v testu odhalil, že ve všech sledovaných zemích více než jedna pětina žáků nedokáže rozpoznat soubor podle přípony a otevřít jej. Ve Slovinsku se jedná dokonce o necelých 40 % žáků. Znatelně obtížnější bylo pro žáky „uložit jako“ předložený soubor a při ukládání zadat název, který byl uveden v pokynech. Jak je patrné z grafu 4.1, s výjimkou Německa to nedokázalo okolo dvou třetin žáků.

31 Nejnižší, první dovednostní úroveň reflektuje elementární znalosti a dovednosti při práci s počítačem. Nejvyšší, čtvrtá dovednostní úroveň zahrnuje pokročilé znalosti a dovednosti. Podrobný popis dovednostních úrovní je uveden v Národní zprávě z šetření ICILS 2013 (<http://www.csicr.cz/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/ICILS>).